

Tillidsindikator – metodebeskrivelse og analyse

Danmarks Statistik publicerer i det månedlige nyhedsbrev [Konjunkturbarometer for erhvervene](#) en fælles tillidsindikator, som korrelerer med nationalregnskabets tal for produktion i erhvervene og BNP - bruttonationalproduktet.

Metoden til dannelsen af Danmarks Statistiks tillidsindikator er fra og med februar 2019 den samme som den EU-kommissionen anvender til beregning af Economic Sentiment indicator (ESI). Beregningen ud fra de basisindikatorer, der anvendes i konjunkturbarometerundersøgelserne (Business Tendency Surveys) til dannelse af sammensatte konjunkturindikatorer (confidence indicators), samt de basisindikatorerne der indgår i Forbrugerforventningsundersøgelsen (Consumer survey) til dannelse af dennes sammensatte indikator.

Basisindikatorer der indgår i ESI

	ESI-basisindikatorer
Konjunkturbarometer for industrien (KBI)	• Produktion, faktisk, seneste 3 mdr. • Samlet ordrebeholdning (brudkorrigeret) • Færdigvarelagre (brudkorrigeret)
Konjunkturbarometer for bygge og anlæg (KBB)	• Ordrebeholdning (brudkorrigeret) • Beskæftigelse, forventet, næste 3 mdr.
Konjunkturbarometer for serviceerhverv (KBS)	• Forretningssituation, faktisk, seneste 3 mdr. • Omsætning, faktisk, seneste 3 mdr. • Omsætning, forventet, næste 3 mdr.
Konjunkturbarometer for detailhandel (KBDI)	• Omsætning, faktisk, seneste 3 mdr. • Lagerbeholdning (brudkorrigeret) • Omsætning, forventet, næste 3 mdr.
Forbrugerforventninger	• Familiens økonomiske situation over kommende 12 måneder? • Familiens økonomiske situation over seneste 12 måneder? • Danmarks økonomiske situation over kommende 12 måneder? • Regner med at bruge færre eller flere penge på vigtige anskaffelser de kommende 12 måneder i sammenligning med de foregående 12 måneder?

Metode til beregning af DST's tillidsindikator for Danmark

DST følger samme metode som for EU's ESI-indikator til at beregne den danske udgave, bortset fra at DST bruger egne sæson- og brudkorrigerede (pr 2014) basisserier. Dette betyder at den danske udgave ligger på et andet niveau end den ESI-indikator som EU beregner for Danmark. Men vigtigt er det at ændringerne, retningerne, fra måned til måned er de samme, når der lige ses bort fra brudmånederne juli og august 2014.

Metode til beregning af ESI

EU's ESI (Economic Sentiment indicator) beregnes ud fra de basisindikatorer, som traditionelt indgår i de sammensatte indikatorer for konjunkturbarometrene og forbrugerforventningerne.

Basisindikatorerne er sæsonkorrigerede og standardiseret i tidsintervallet fra 1990 til seneste afsluttede år, pt. 2018 (eller fra hvornår data er tilgængeligt). Standardisering vil sige, at de enkelte tidsserier er justeret således at middelværdien er nul og 68 pct. af data ligger imellem ± 1 , og 95 pct. ligger mellem ± 2 .

Herefter er indikatorerne aggregeret med følgende vægte. Industri: 40 pct., serviceerhverv: 30 pct., forbrugerforventninger: 20 pct., bygge og anlæg: 5 pct., samt detailhandel: 5 pct., således at forstå, at fx serviceerhvervenes tre basisindikatorer hver vægtes med 10 procent.

Såfremt der ikke findes historisk data for de enkelte tidsserier, opskalles vægtene for de øvrige tidsserier, så at de summer til 100 pct. Hvis der fx ikke findes data for Serviceerhverv (30 pct.-vægt) før 2010, divideres de øvrige vægte med 70 (summen af de øvrige vægt-procenter) og ganges med 100.

Derefter er resultatet igen standardiseret i tidsintervallet fra 1990 til seneste afsluttede år, pt. 2018. Endelig fremkommer ESI-indekset, hvor værdierne af formidlingsmæssige hensyn er multipliceret med 10 og tillagt 100.

Yderligere information om metoden findes i [EU's metodebeskrivelse](#). Tal for øvrige EU-lande publiceres næstsidste hverdag i måneden i EU-nyhedsbrevet [ESI – Economic Sentiment Indicator](#).

En ulempe ved ESI-indekset er, at en indekxsværdi på fx 103,7 let forstås som 3,7 procent over middel. Og at et fald måneden efter til fx 101,4 let forstås som et fald på 2,3 procentpoint – hvilket ikke er korrekt, netop fordi der er tale om et indeks baseret på standardisering, hvis interval ikke er procentværdier.

Erhvervstillidsindikator. Metode til beregning af DST's erhvervstillidsindikator for Danmark, alene for erhvervene

Til sammenligning beregnes også en såkaldt erhvervstillidsindikator alene baseret på de fire erhverv, industri, bygge og anlæg, service samt detailhandel. Metoden følger den ovenfor beskrevne. Eneste forskel er at forbrugerforventningernes vægtning på 20 pct. fordeles ligeligt på de fire erhverv med 5 pct. således at de nye vægte bliver for Industri: 45 pct., for serviceerhverv: 35 pct., for bygge og anlæg: 10 pct., samt for detailhandel 10 pct.

Tidsserier

I dokumentet [Tillidsindikator, data for Danmark og EU-lande](#) findes tidsserier for DST's tillidsindikator fra 2005 og frem. Til sammenligning er indsat tidsserier for EU, Tyskland, Sverige og Storbritannien. Flere ESI-data findes på [DG ECFINs hjemmeside](#).

I den grafiske præsentation i NYT fra Danmarks Statistik er data udglattet med Hodrick-Prescott filter med filterfaktor 1.